

လူငယ်တွေပဲ ဖတ်ဖတ်...။
လူကြီးတွေပဲ ဖတ်ဖတ်...။
နည်းနည်းဖတ်ပြီး များများတွေးဖို့...။

ဦးဘုန်း(ဇာတု)မန္တလေး

နေ့စွဲ

အတွေးရသစာစုများ

နေ့စွဲတွေမှာ သမိုင်းတွေ ရှိသည်

ကျွန်တော်သည် စာသင်ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

စာသင်လျှင် ကျောက်သင်ပုန်း၏ ဝဲဘက်အထက်ထောင့် တစ်နေရာ
၌ နေ့စွဲရေးလေ့ရေးထ ရှိပါသည်။

တချို့သော နေ့စွဲများ သည် ပျော်စရာ ကောင်း၏။

တချို့သော နေ့စွဲများ သည် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တို့ ဖြင့် ပြည့်နှက်နေ၏

။

တချို့သော နေ့စွဲများ သည် နာကျင်စရာ ကောင်း၏။

တချို့သော နေ့စွဲများ သည် ရဲရင့်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၏။

တချို့သော နေ့စွဲများ သည် အတုယူစရာ ကောင်း၏။

တချို့သော နေ့စွဲများ သည် သမိုင်းသင်ခန်းစာကို ပေး၏။

ထိုနေ့စွဲတို့ ကို ကျွန်တော် သတိပြုမိသည် ။ ဤသို့ဖြင့် “နေ့စွဲ
အတွေးရသစာစု” ဖြစ်ပေါ်လာ ရပါတော့သည်။

*

*“စာသင်ခန်း” ဆိုသည် မှာ ကမ္ဘာကြီး၏ ပြတင်းပေါက်ဖြစ်သည် ။ “
စာသင်ခန်း” ဆိုသည် မှာ သူရဲကောင်းတို့ သန္ဓေတည်ရာ ဌာနဖြစ်သည်

။

*“စာသင်ခန်း” ဆိုသည် မှာ သမိုင်းအသစ် တည်ဆောက်နိုင်စွမ်း ရှိသူများ စုဝေးရာ နေရာ ဖြစ်သည်။ ။

*“စာသင်ခန်း” ဆိုသည် မှာ ကမ္ဘာမြေကြီး ဒီထက် ငြိမ်းချမ်းလှပစေဖို့ ဦးနှောက်ဖြင့် ပုံဖော်ပြီး နှလုံးသားဖြင့် ထုဆစ်တတ်အောင် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးသည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ။

*“စာသင်ကျောင်း” ဆိုသည် မှာ ဥပဒေစည်းကမ်းကို လေးစားလိုက်နာတတ်သည့် နိုင်ငံ သားကောင်းများ မွေးထုတ်ပေးရာ ဗိမာန်ဖြစ်သည်။ ။

*စာသင်ခန်းထဲက “ဆရာ” ဆိုသည် မှာ လူသားမျိုးနွယ်ဆက်တွေကို အသိပညာ၊ အတတ် ပညာ ဖြန့်ဝေပေးနေသော ခေတ်မီနိုင်ငံရေး သမား ဖြစ်သည်။ ။ သတိနှင့်ပညာ ဦးစီးသော ထာဝရ နိုင်ငံရေးသမားလည်း ဖြစ်သည်။ ။ ဆရာတို့ ၏ အကျင့်စရိုက်သည် တိုင်းပြည်၏ အနာဂတ်ဖြစ်သည်။ ။ ဆရာတို့ ၏ စာဖတ်စွမ်းအားသည် တိုင်းပြည်၏ တွန်းအားဖြစ်သည်။ ။

★

ဤ “နေ့စွဲအတွေးရသစာစု” သည် “သတ္တိရှိတဲ့ မြက်ပင်များ ၊ စွယ်တော်နှင့် ရဲရင့်နှင်းဆီ” စာအုပ်သုံးအုပ်ကို ပြန်လည်စုပေါင်းပြီး တစ်စုတစ်စည်းတည်း ဖတ်ရှုသိမ်းဆည်းနိုင်အောင် ရည်ရွယ်၍ ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ။

ဇန်နဝါရီလမှ စပြီး ဒီဇင်ဘာလအထိ (၁၂)လအတွင်း စာသင်ခန်းထဲတွင် ပြောဆိုခဲ့သည့် စကားများကို စာအဖြစ် ပြန်လည်ရေးဖွဲ့ထားသော အတွေးရသစာစုများ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဤစာစုများ သည် အယ်ဒီတာချုပ် “

ကိုအောင်စိုးသူ” ဦးစီးထုတ်ဝေသည့် The First Music အပတ်စဉ်ထုတ်
ဂျာနယ်တွင် ၂၀၁၂ မှ စပြီး ရေးသားခဲ့သော စာများ ဖြစ်ပါသည်။ ။

အယ်ဒီတာချုပ် “ကိုအောင်စိုးသူ” ကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ။

နေ့စွဲရေးတိုင်း သမိုင်းတွေကို ပြောပြခြင်းဖြင့် ဆရာတစ်ယောက်၏
အရည်အချင်းကိုမြှင့်တင် ကြပါစို့။

★

နေ့စွဲများ ထဲတွင် ကျွန်တော်တို့ ၊ ခင်ဗျားတို့ ၏ သမိုင်း ... ပါဝင်ခွင့်
ရကြပါ့မလား။

“အကောင်ဖြစ်ဖို့ ဥစ္စံကို ကိုယ်တိုင်ဖောက်ထွက်ရသည့် လူငယ်များ ၊
ဆရာများ ဖြစ်ကြပါစေ” ဟု ဆန္ဒပြုပါသည်။ ။

နေ့စွဲတွေမှာ သမိုင်းတွေ ရှိသည်။ ။

မေတ္တာအင်အားဖြင့်

ဦးဘုန်း၊ ဓာတု၊ မန္တလေး

၁၆-၆-၂၀၁၆ (ကြာသပတေးနေ့)

၀၉-၄၄၄၀၂၆၄၀၉ ၊ ၀၉-၇၉၇၂၇၉၄၂၂

★

နေ့စွဲ အတွေးရသစာစုများ နှင့် ပတ်သက်၍

ကျွန်တော်တို့ လင်းလွန်းခင်စာပေတိုက်နဲ့ ဦးဘုန်း (ဓာတု) မန္တလေးတို့ လက်တွဲပြီး စာအုပ် လေးတွေ ထုတ်ဝေလာခဲ့တာ တစ်ဆယ့်ကိုးအုပ် ရှိခဲ့ပါပြီ။ ဦးဘုန်း (ဓာတု) ရဲ့ စာလေးတွေက အများ အားဖြင့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနဲ့ လူငယ်တွေရဲ့ ရင်ဘတ်ထဲ၊ နှလုံးသားထဲ၊ ဦးနှောက်ထဲ သို့ စိမ့်ဝင်သွားတာမို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ထုတ်ဝေရကျိုး နပ်တဲ့ စာအုပ် တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ထုတ်ဝေသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သုတ၊ ရသ စာပေ အမျိုးအစားအစုံကို ထုတ်ဝေဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့တာ ဆိုပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ တိုက်က ရသ စာပေကို ဇောင်းပေးတဲ့ တိုက်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ထုတ်လာခဲ့သမျှ ကိုလည်း ရင်ထဲက နှစ်ခြိုက်နေတတ်စမြဲ ပါပဲ။

တစ်ခါတစ်ရံမှာ တော့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကိုယ့်တိုက်ရဲ့ စာပေပုံစံနဲ့ မတူတဲ့ စာအုပ် မျိုးတွေ ထုတ်မိတဲ့ အခါမျိုးမှာ တော့ စာဖတ်ပရိသတ်ရဲ့ အားပေးမှု လျော့နည်းခဲ့တာလည်း ကြုံတွေ့ ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က ရသစာပေကို စွဲစွဲမက်မက် မြတ်မြတ်နိုးနိုး ချစ်တတ်တာ ဆိုတော့ ရသစာအုပ်ကောင်းလေးတွေနဲ့ ထုတ်ခွင့်ကြုံတဲ့ အခါ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်မိပါတယ်။

ဦးဘုန်းရဲ့ “လူငယ်တွေပဲ ဖတ်ဖတ် ...

လူကြီးတွေပဲ ဖတ်ဖတ် ...

နည်းနည်းဖတ်ပြီး များများ တွေးဖို့ ...”

ဆိုတဲ့ ကောက်နုတ်ချက်နဲ့ အညီ နေ့စွဲအတွေးရသစာစုလေးများ (သတ္တိရှိတဲ့ မြက်ပင်များ ၊ စွယ်တော်၊ ရဲရင့်နှင်းဆီ) ကို ထုတ်ဖြစ်တဲ့ အချိန်ကတည်းက စပြီး စုပေါင်းထုတ်ဝေဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့တာ ပါ။ နေ့စွဲအတွေးရသစာစုလေးများက နှစ်တစ်ရာရဲ့ ဇန်နဝါရီလကနေ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း မှတ်တမ်းတင်ထားနိုင်တဲ့ အဖြစ်အပျက်၊ အကြောင်းအရာ၊ လူပုဂ္ဂိုလ် စတာတွေကို စုစည်းပေးခြင်း အားဖြင့် စာဖတ်တဲ့ ပရိသတ်အတွက်လည်း တစ်အုပ်တည်းနဲ့ အချက်အလက် အစုံသိနိုင်အောင် ရည်ရွယ်ခဲ့တာပါ။ တစ်အုပ်ချင်း ဖတ်ချင်တဲ့ သူအတွက်လည်း တစ်အုပ်ချင်းပေါ့။ စုစည်းပြီးသား ကတော့ အမှတ်တရ သိမ်းထားချင်တဲ့ သူတွေအတွက် ထုတ်ဝေပေးတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ များများ လည်း ဖတ်၊ များများ လည်း တွေးနိုင်အောင်လို့ ပါ။

စာဖတ်ပရိသတ်များကို ပေးဆပ်ခွင့်ရတဲ့ အတွက် အထူးပဲ ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်မိပါ တယ်။ သုတ၊ ရသစာပေများကို ဆက်လက်ကြိုးပမ်း အားထုတ်နေပါတယ်လို့ တင်ပြရင်းဖြင့် စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ကျန်းမာ ရှိကြပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာပေးပို့ပါတယ်။

သိန်းလွင် (ကျောက်ပုထိုး)

*

မင်္ဂလာရှိတဲ့ ...လူ

တနင်္ဂနွေနေ့ ဖြစ်သော်လည်း မြောက်ပြင် (၉)လမ်းရှိ စာသင်တန်းသို့ ကျွန်တော် သွားရောက်၍ စာသင်ရပါသည်။ ။

စာသင်ခန်းထဲသို့ ရောက်သည် နှင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများက “မင်္ဂလာပါ” ဟု နှုတ်ဆက်ကြလေ၏။

“ကဲဟေ့ ... နေ့စွဲတပ်ကြ။ ငါတို့ လူမျိုးတွေက နေ့စွဲတွေ၊ မှတ်တမ်းတွေနဲ့ အလုပ်မလုပ်တတ် ကြဘူး။ ဒီနေ့က ဇန်နဝါရီလ (၁) ရက်နေ့။ နှစ်သစ်ကူးနေ့၊ မင်္ဂလာနေ့နော်”

ကျွန်တော်က ၁-၁-၂၀၁၂ ဟု နေ့စွဲကို ကျောက်သင်ပုန်း၏ ဘယ်ဘက်ထောင့်တွင် ရေးမှတ် လိုက်ပြီး ထိုနေ့စွဲအောက်၌ သီပေါမင်း၏ မွေးနေ့ဟု ရေးပေးလိုက်သည်။ ။

ကလေးများက “သီပေါဘုရင်ကို ဘယ်နှခုနှစ်မှာ မွေးတာလဲ ဆရာကြီး” ဟု ဝိုင်းပြီး မေးကြ တော့သည်။ ။

“ဓာတုဗေဒ သင်ရဦးမယ်လေ။ ပြီးမှ ဒီအကြောင်းကို ပြောပြမယ်” ဟု စကားစကို ဖြတ်ထား လိုက်ရသည်။ ။

ထိုနေ့က “လူမှုဝန်းကျင်ရှိ ဓာတုဗေဒဘာသာရပ်” အကြောင်းကို မိတ်ဆက်သင်ကြားရ သည် ။ ဓာတ်မြေဩဇာများ အကြောင်း၊ သစ်ပင်များ တွင် လိုအပ်နေသည့် ဒြပ်စင်များ အကြောင်း၊ အပင်များ ရှု

င်သန်ကြီးထွားရန် လိုအပ်သည့် နည်းပညာများ အကြောင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၏ တန်ဖိုးများ အကြောင်းကို ပို့ချပေးပြီး နာရီကို ကျွန်တော် လှမ်းကြည့်လိုက်သည် ။ စာသင်ကြားချိန် ပြီးရန် ဆယ်မိနစ်ခန့်သာ လိုတော့သည် ။

“ကဲဟေ့ ... နားထောင်ကြ။ မင်းတို့ က မြန်မာ့ထီးနန်းရဲ့ နောက်ဆုံးဘုရင် သီပေါမင်းရဲ့ အကြောင်းကို သိချင်တယ်ဆိုလို့ ဝမ်းသာပါတယ်။ ငါက တစ်ဖက်သတ် မပြောချင်ဘူး။ မေးခွန်း မေးချင်တဲ့ သူတွေ မတ်တတ်ရပ်။ ပြီးရင်မေး ...”

ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေက တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ကို ထပြီး မေးကြ လေတော့သည် ။

“သီပေါမင်း မွေးတဲ့ ခုနှစ်နဲ့ သူ့အကြောင်းကို ဆရာကြီး သိသလောက် ပြောပြပါလား။”

“အေး ... သီပေါမင်းက ၁-၁-၁၈၅၉ မှာ မွေးတယ်ကွ။ ဒီနေ့ဟာ သီပေါမင်းရဲ့ မွေးနေ့ပဲ။ မင်းတုန်းမင်းကြီးနဲ့ လောင်းရှည်မြို့စားမိဖုရားကြီးက မွေးတာ။ သူ့နာမည်အရင်းက “မောင်မျိုးဆက်” တဲ့ ။ သီပေါမင်းမှာ အစ်မတစ်ယောက်၊ ညီမတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူက အလတ်။ သူ ငယ်ငယ်တုန်းက ဗုဒ္ဓစာပေကို စိတ်ဝင်စားတယ်။ ပါဠိဘာသာကို ကျွမ်းကျင်တယ်။ အခု အ.ထ.က (၁၀) ဆိုတာ အရင်တုန်းက သံတဲကျောင်းလို့ ခေါ်တယ်။ ဒိုင်အိုကျောင်းလို့ လည်း ခေါ်တယ်။ အဲဒီကျောင်းရဲ့ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးက ခရစ်ယာန်သာသနာပြု “ဆရာမှတ်ကြီး”။ Dr.J.E Marks ပေါ့။ သီပေါမင်းရဲ့ ကျောင်းဝင်အမှတ်က (၂၇) တဲ့ ။ သူက အင်္ဂလိပ်လို နည်းနည်း ပါးပါးတော့ ပြောတတ်တယ်။ နားလည်တယ်ကွ ။ သူက “ခရစ်ကက်” ကစားတာ ဝါသနာပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်တယ်။ အ

သက် (၁၆)နှစ်မှာ ကိုရင်ဝတ်တယ်။ ပထမကျော် စာမေးပွဲကိုလည်း အောင်မြင် ခဲ့တယ်။ လူရိုး၊ လူအေး။ စကားနည်းတယ်”

နောက်တစ်ယောက်က မေးသည် ။

“မင်းတုန်းမင်းမှာ သားတော်တွေ အများကြီး ရှိခဲ့တယ်ဆို။ အဲဒီအထဲက သီပေါမင်းကို ဘာလို့ ဘုရင်အဖြစ် ရွေးချယ်ရတာလဲ ဆရာကြီး။ ကျွန်တော် သိချင်လို့ ပါ”

“ပြောရရင်တော့ အရှည်ကြီးပဲဟေ့။ သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်စနစ်ရဲ့ အားနည်းချက်တွေ၊ အတ္တ ကြီးမှုတွေ၊ စီမံခန့်ခွဲမှု ညံ့ဖျင်းခြင်းတွေ၊ စာမဖတ်တာတွေ၊ ကမ္ဘာ့အမြင် မရှိမှုတွေ၊ အချင်းချင်း မညီညွတ်တာတွေ၊ ခေတ်မီလက်နက် ကိရိယာ မရှိတာတွေ၊ ခေတ်မီ ဆက်သွယ်ရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မရှိတာတွေကြောင့်ပဲ။ မင်းတို့ သိချင်ရင်တော့ သီးခြားလေ့လာကြဟေ့။ သီပေါမင်းက ၁၈၇၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂) ရက်နေ့မှာ ဘုရင်ဖြစ်တယ်။ သူလည်း ဘုရင်ဖြစ်ပြီးရော ညီအစ်ကို တစ်ဝမ်းကွဲတွေ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အဖေတူ အမေကွဲတွေ အားလုံး အကုန်သတ်ပစ်တော့တယ်။ သူ သတ်တယ် လို့ တချို့က စွပ်စွဲကြတယ်။ မြင်ကွန်း၊ မြင်းခုံတိုင်၊ ညောင်ရမ်း၊ ညောင်အုပ်မင်းသားတွေကတော့ နိုင်ငံခြားကို ထွက်ပြေးကြတယ်ကွ”

ကျောင်းသား နောက်တစ်ယောက်က ထပြီး မေးပြန်သည် ။

“ဆရာကြီး၊ ကျွန်တော် သိချင်တာ တစ်ခုရှိတယ်။ ညီအစ်ကို တစ်ဝမ်းကွဲတွေကိုတောင် သတ်ရဲတဲ့ သီပေါမင်းက ဘာလို့ အသာတကြ ညံနဲ့ အဖမ်းခံရတာလဲ ဆရာ။ ဘုရင်ဖြစ်ပြီး ဘာမှ လည်း မခုခံဘူး။ သူ့ဘေးနားက ရဲမက်စစ်သည် တွေကလည်း အဲဒီအချိန်မှာ ဘယ်ရောက်နေကြ တုံး။ ကျွန်တော် အဲဒါ အမြဲ စဉ်းစားနေမိတယ် ဆရာ။ ကျွန်တော့်

အိမ်က ကျုံးဘေးမှာ ။ ကျုံးတော် ကြီးကို အမြဲမြင်နေရတိုင်း သီပေါမင်းကို အားမရဘူး ဆရာ”

“အေး ... သီပေါမင်းက ဦးဆောင်ပြီး သတ်တယ်လို့ တော့ မစွပ်စွဲသင့်ဘူးကွ။ နန်းတွင်း အရေး၊ အာဏာလုတဲ့ ပွဲ ဆိုတာ တော်တော်ရှုပ်ထွေးတယ်။ ဒီလိုပဲ အင်္ဂလိပ်တွေ လာပြီး သီပေါမင်းကို ဖမ်းတဲ့ အချိန်မှာ ဘာကြောင့် မခုခံသလဲ ဆိုတာ ငါလည်း မင်းတွေ့သလို တွေးခဲ့ဖူးတယ်။ လိုရင်း ပြောရရင်တော့ကွာ ...”

ကျွန်တော်က စကားကို ခေတ္တခဏ ရပ်လိုက်သည် ။

စဉ်းစားမိသည် ။ သူတို့ လေးတွေက ကျုံးတော်ကြီး၊ နန်းတော်ကြီး၊ မန္တလေးတောင်၊ သုဓမ္မာ ဇရပ်၊ ကျောက်တော်ကြီး၊ စန္ဒာမုနိ၊ ကုသိုလ်တော် ဘုရားတွေကို နေ့စဉ်မြင်တွေ့နေကြရတဲ့ သူတွေ။ ဒီတော့ သီပေါမင်းအကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားကြပေမပေါ့။ စကားကို ဆက်၍ ပြောလိုက်သည် ။

“အတ္တကြီးတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက အသက်အသေမခံရဲကြဘူး။ စည်းစိမ်ဥစ္စာမက်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက သေကြရမှာ ကို သိပ်ပြီး ကြောက်ကြတယ်။ သမိုင်းလှဖို့ မကြိုးစားကြဘူး။ ပြည်သူ့အတွက် စဉ်းစားတဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက အသက်သေရမှာ ကို မကြောက်ကြဘူး။ အများ အတွက် စဉ်းစားပေးတတ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက အသက်စွန့်ရဲတယ်။ စည်းစိမ် စွန့်ရဲတယ်။ အာဏာ စွန့်ရဲတယ်။ မာန်မာန စွန့်ရဲတယ်။ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ် လာပြီဆိုရင် ကိုယ့်အသက် ထက် အရေးကြီးတာတွေ အများကြီး ရှိနေတတ်တယ် ဆိုတာ မင်းတို့ သိထား။ ဘုရင်တစ်ပါး၊ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဟာ ကိုယ့်အသက်ထက် သမိုင်းဂုဏ်သိက္ခာက ပိုပြီး အရေးကြီးတယ်လို့ သိထားရမယ်။ ကိုယ့်စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊

အာဏာ၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေထက် အနာဂတ်သမိုင်းမှတ်တမ်းက ပိုပြီး အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ သိထားရမယ်။ သီပေါမင်းကတော့ကွာ မပြောချင်ပါဘူး။ မင်းတို့ တစ်တွေ စာဖတ်ကြ။ စာဖတ်ရင် ငါတို့ လူမျိုးတွေရဲ့ အားနည်းချက်တွေ သိလာလိမ့်မယ်။ ဒီလိုပဲ ... ခေါင်းဆောင်ဆိုသူတွေရဲ့ အတ္တကြီးမှု၊ အရည်အသွေး ညံ့ဖျင်းမှုတွေကိုသမိုင်းထဲမှာ ရှာကြည့်ကြ။ ဟုတ်ပြီလား”

ကျောင်းသူတစ်ဦးက ဤသို့ မေး၏။

“သီပေါမင်းက မိန်းမကြောက်ရတယ် ဆိုတာ ဟုတ်လားရှင့်”

“ဒါတော့ ငါလည်း မပြောတတ်ဘူး။ စုဖုရားလတ်အပြင် နောက်ထပ် မိဖုရားနှစ်ပါး ရှိသေး တယ်တဲ့ ။ သီပေါမင်းနဲ့ စုဖုရားလတ်တို့ က သားသမီး (၅) ယောက် ထွန်းကားခဲ့တယ်။ သမီးချည်းပဲ (၄)ယောက်၊ အငယ်ဆုံးကတော့ သားတော်။ သားတော်က ကျောက်ပေါက်ပြီး တစ်နှစ်သားအရွယ် လောက်မှာ ဆုံးသွားတယ်”

ကျောင်းသားတစ်ယောက်က မေးမြန်သည် ။

“...“ဦးကောင်း လိမ်ထုတ် မင်းဆက်ပြုတ်” ဆိုတာ ကြားဖူးပါတယ် ။ အဲဒါ ဘာအဓိပ္ပာယ် လဲ ဆရာကြီး ခင်ဗျ”

“ဦးကောင်း ဆိုတဲ့ အမတ်မင်းက သီပေါဘုရင်ကို လိမ်ညာပြီး ထုတ်သွားတယ်လို့ မတွေးရ ဘူးဟေ့။ “ဦး” ဆိုတာက (၁)၊ “ကောင်း” ဆိုတာက (၂)၊ “လိမ်” ဆိုတာက (၄)၊ “ထုတ်” ဆိုတာက (၇)။ ဒီတော့ “ဦးကောင်းလိမ်ထုတ်” ဆိုတာ သီပေါမင်းပါတော်မူတဲ့ ခုနှစ်ကို မြန်မာ သက္ကရာဇ်လို အတိုကောက် မှတ်သားထားတာ။ ၁၂၄၇ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဥပမာကွာ “အုတ်ကျစ် ကျော်အေး မန္တလေး” လို့ အတိုကောက် မှတ်သားထားသလိုမျိုးပေါ့။ “အုတ်ကျစ် ကျော်အေး” ဆိုတော့ ၁၂၂၁ မှာ မန္တလေး

မြို့တည်တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတာပေါ့”

ကျောင်းသူတစ်ယောက် စိတ်ပါလက်ပါဖြင့် ထပြီး မေးမြန်သည်။ ။

“သီပေါမင်းကို သင်္ဘောကြီးနဲ့ ခေါ်သွားတာဆို။ ဟုတ်လား ဆရာကြီး ... ရှင့်”

“ဟုတ်တယ်။ သီပေါမင်းကို လာပြီး ဖမ်းခေါ်သွားတာက အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ် “ကာနယ်စလေ ဒင်”။ ကာနယ်စလေဒင်ကို သွားပြီး ကြိုရတာက “ကင်းဝန်မင်းကြီး ဦးကောင်း”။ ၁၈၈၅ ၊ နိုဝင် ဘာလ (၂၉) ရက် ညနေ (၃) နာရီခွဲမှာ သီပေါမင်းနဲ့ သူ့မိသားစုကို အခု ၃၅ လမ်းလို့ ခေါ်တဲ့ “အေ” လမ်းအတိုင်း ဂေါ်ဝိန်ဆိပ်ကို ခေါ်သွားတယ်။ “သူရိယ” သင်္ဘောပေါ်ကို တက်ရတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ တော်တော် ညနေစောင်းနေပြီ။ ဆောင်းတွင်းဆိုတော့ နေရောင်လည်း အကျစောတယ်။ မှောင်နေ လောက်ပြီ။ သီပေါမင်းက “သူရိယ” သင်္ဘောပေါ် တက်တဲ့ ပန်းချီကားကိုတော့ မင်းတို့ တွေ့ဖူးကြ မှာ ပါ။ အင်္ဂလိပ်စစ်သားတစ်ယောက်က မီးအိမ်ကလေးကို ကိုင်လို့ ။ သင်္ဘောကုန်းပေါင်ပေါ် တက်သွားတဲ့ ပုံလေးလေ။ ကုန်းဘောင်သမိုင်းဟာ နောက်ဆုံးတော့ ကုန်းပေါင်ပေါ်မှာ ပဲ နီဂုံးချုပ် သ သွားခဲ့ရတယ်။ နိုဝင်ဘာလ (၃၀) ရက်နေ့မှာ ရန်ကုန်ကို ခေါ်သွားတယ်။ ကြုံလို့ ပြောရဦးမယ်၊ သီပေါမင်း နန်းတက်တော့ အောက်ပြည် အောက်ရွာမှာ ရှိတဲ့ အင်္ဂလိပ် သတင်းစာတွေမှာ ဒီလို ရေးထားသတဲ့ ။ “ယခုတက်သော မင်းသည် ဧရာဝတီမြစ်ကိုပင် မမြင်ဖူးချေ” တဲ့ ။ တို့ ဘုရင်ကို အင်္ဂလိပ်တွေက အဲဒီလောက်ထိ အထင်ကြီးတာဟေ့”

နားထောင်နေသော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ အားလုံး၏ မျက်နှာများ ညှိုးငယ်နေကြလေ တော့သည်။ ။

“ဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့။ ဘုရင်လုပ်ချင်တဲ့ သူဟာ ဘုရင်လို အရည်

အချင်းရှိမှ ဖြစ်မယ်။ ဘုရင်လို အရည်အချင်းမရှိဘဲ ဘုရင်လုပ်ချင်တဲ့ သူတွေကြောင့် ငါတို့ တိုင်းပြည် ဒီကနေ့အထိ ဒီလို ဒ ဒုက္ခတွေ တွေ့တွေ့နေရတာဟေ့။ ဟုတ်ပလား”

ထိုကျောင်းသူက ဆက်ပြီး မေး၏။

“ဘုရင်တစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းဆိုတာ သတ်မှတ်ချက် ရှိလို့လား ရှင့်”

“ဘုရင်တစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းကို အတိအကျ သတ်မှတ်ထားတာတော့ ငါ မဖတ်ဖူး ဘူး။ ဒါပေမဲ့ စစ်တိုက်တတ်ရုံနဲ့ တော့ ဘုရင်လုပ်လို့ မရတာ သေချာတယ်။ တကယ့်သတ္တိဆိုတာ လက်နက်ထဲမှာ မရှိဘူး။ ။ တကယ့်သတ္တိဆိုတာ ပညာတတ်ခြင်း၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးခြင်းထဲမှာ ပဲ ရှိတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဆိုတာ စစ်ရေးအမြင် ကြွယ်ဝနေရုံနဲ့ မပြည့်စုံနိုင်ဘူး။ စာများများ ဖတ်နိုင်သူ ဖြစ်ရမယ်။ စာပေကို ချစ်ရမယ်။ ကဗျာတွေကို ခံစားတတ်ရမယ်။ အနုပညာ ကို မြတ်နိုးရမယ်။ နိုင်ငံတကာမှာ ကျောင်းနေဖူးရမယ်။ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်။ နိုင်ငံခြား ဘာသာစကားကို အနည်းဆုံး (၂)ခုလောက် ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ထားသင့်တယ်။ ဒါ့အပြင် တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ပြည်ထောင်စု ငါတို့ နိုင်ငံမှာ တိုင်းရင်းသားစကားတတ်တဲ့ သူတွေ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ရင်ပိုပြီး ကောင်းတာပေါ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခေါင်းဆောင်လုပ်ချင်တဲ့ သူဟာ စာများများ ဖတ်ရမယ်။ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ရမယ်”

ကျောင်းသားတစ်ယောက်က မေးမြန်သည် ။

“သီပေါမင်းက အိန္ဒိယမှာ သေတာ ဆို။ ဟုတ်လား ဆရာကြီး”

“အေး ... ဟုတ်တယ်။ ဘုရင်ကို သေတယ်လို့ မသုံးရဘူး။ နတ်ရွာစံ

တယ်လို့ သုံးရတယ်။ သီပေါမင်းက အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ၁၈၈၅၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၅) ရက်မှာ ရောက်တယ်။ ၁၉၁၆၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၂) ရက်မှာ နတ်ရွာစံတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ (၂၆)နှစ်၊ အိန္ဒိယမှာ (၃၁)နှစ် နေခဲ့ရတယ်။ သူ့အသက် (၅၇)မှာ နတ်ရွာစံတယ်။ တကယ်တော့ သီပေါမင်းဟာ ဘုရင်တစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့ပေမဲ့ ကမ္ဘာ့အမြင် ပြင်ပ ဗဟု သုတ နည်းရှာတော့ မင်္ဂလာရှိတဲ့ လူ မဖြစ်ခဲ့ဘူး”

ထိုကျောင်းသားက ဆက်ပြီး ပြောသည် ။

“ကျွန်တော်တို့ က မန္တလေးသားတွေ ဆိုတော့ သီပေါမင်းအကြောင်း သိပ်ပြီး သိချင်တယ် ဆရာကြီး။ ဘယ်စာအုပ်တွေ ရှာဖတ်ရမလဲ”

“အေး ... မင်းတို့ ငါ့ကို အဲဒီလိုမေးလို့ ဝမ်းသာတယ်။ “ဆရာညိုမြ” ရဲ့ “ကုန်းဘောင် ရှာပုံ တော်”၊ “ဆရာမြသန်းတင့်”ရဲ့ “တောင်သမန် ရွှေအင်း”၊ ပြီးတော့ “ဆရာတင်နိုင်တိုး” ရဲ့ “ကုန်းဘောင်မင်းဆက် ရုပ်ပုံလွှာ” ။ ပြီးတော့ အများကြီး ရှိသေးတယ်။ ရှာဖတ်ကြည့်ကြ။ ငါလည်း သိသလောက် ပြောခွင့်ရလို့ ဝမ်းသာတယ်။ အတန်းကူးရဦးမယ်ဟေ့။ အားလုံး မတ်တတ်ရပ်ပြီး ငါ့ကို နှုတ်ဆက်ကြ”

တစ်တန်းလုံးက မတ်တတ်ရပ်ပြီး ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်ကြလေတော့၏။

“မင်္ဂလာပါ ဆရာကြီး၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာကြီး”

သူတို့ အသံက လေးတွဲတွဲကြီး ဖြစ်နေကြသည် ။

“အေး ... ဒီနေ့က အင်္ဂလိပ်လို နှစ်သစ်ကူးတဲ့ နေ့။ နှစ်ဦးနေ့ပဲ။ မင်္ဂလာရှိရမယ့်နေ့။ မင်္ဂလာ ရှိချင်ရင် “မင်္ဂလာပါ” လို့ ရွတ်ဆိုနေရုံနဲ့ မရဘူးကွ။ ကျောင်းရဲ့ ပြဋ္ဌာန်းသင်ရိုးစာတွေသာမက ပြင်ပ စာပေတွေလည်း ဖ

တ်ကြ၊ မှတ်ကြ။ ဒါမှ မင်္ဂလာရှိမှာ ။ ဒါမှ မင်္ဂလာရှိတဲ့ လူ ဖြစ်မှာ ။ မင်္ဂ
လာရှိတဲ့ တိုင်းပြည်ဖြစ်မှာ ။ ပညာဆိုတာ ကျောင်းသင်ရိုးထဲမှာ တင် မ
လုံလောက်ဘူး။ လူတော်တွေဟာ သူတို့ လိုချင်တဲ့ ပညာတွေကို စာတွေ
ဖတ်ပြီး၊ မှတ်ပြီး၊ လေ့ လာပြီးမှ ရယူကြတယ်။ ရှာဖွေကြတယ်။ မှတ်
သားကြတယ်။ အေး ... တကယ့်မင်္ဂလာအစစ်ဆိုတာ အများ အကျိုး
ဆောင်ရွက်ခြင်းပဲ”

*

ကလောင်သူရဲကောင်း

ကျောင်းသားလူငယ်လေးများ နှင့် ထိတွေ့ခွင့်ရတယ်ဆိုတာ အလွန်ကြီးမြတ်တဲ့ လက်ဆောင် တစ်ခုပါ။ သူတို့ လေးတွေက ရိုးသား ၏။ ဖြူစင်၏။ သင်ယူချင်စိတ် အပြည့်ရှိ၏။ မဟုတ်မခံစိတ် ရှိ၏။ စူးစမ်းချင်စိတ်လည်း အပြည့်အဝရှိ၏။ ဒါကြောင့် စာသင်ဆရာ ဖြစ်နေ ရခြင်းကို ကျွန်တော့် ကိုယ်ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူ၏။ ကံကောင်းသည် ဟု လည်း အမြဲ တွေးပြီး ကြည်နူးနေမိ၏။

ဆရာဆိုတာ ကျောင်းစာတစ်ခုတည်း သိရုံနဲ့ မလုံလောက်ပါ။ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ထဲက စာတွေ ကို တတွတ်တွတ် ရွတ်ပြ၊ ဖတ်ပြနေရုံနဲ့ လည်း သူ့တာဝန် မကျေပါ။ အမှတ်များများ ရအောင် သင်ကြားပေးနိုင်ရုံနဲ့ လည်း ဆရာ၏ အဓိပ္ပာယ် မပြည့်စုံပါ။ ဆရာဆိုတာ ပြင်ပဗဟု သုတ စာပေများ ကိုလည်း ကြုံရင် ကြုံသလို ပြောပြသင့်သည် ဟု ကျွန်တော် ထင်သည် ။ ငွေရလျှင် ပြီးရော ဆိုသည့် ဆရာများ သည် ငွေကို ရကြ၏။ ငွေရပြီးတော့ သူတို့ ဘဝလည်း ပြီးသွားကြတော့သည် ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် လူငယ်များ နှင့် ထိတွေ့ခွင့်ရသခိုက် တိုင်းပြည်ချစ်စိတ်၊ အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာကို ရဲဝံ့စွာ စောင့်ရှောက်ရဲသည့်စိတ်၊ အမှားနှင့် အမှန်ကို ခွဲခြားသိတတ်သည့် အသိစိတ်၊ သူရဲကောင်း များကို ချစ်ခင်တတ်သည့် အသိစိတ်၊ စာပေပညာရှင်များ ၊ လောကကြီး၏ ကောင်းကျိုးကို ဖန်တီး ပေးသွားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရင်းနှီးခင်မင် အားကျလိုသည့် စိတ်များ ထည့်သွင်းပေးလိုသည် ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် စာများများ ဖ

တိသည် ။ ပြီးလျှင် မှတ်စုထုတ်သည် ။ စာရေးဆရာဘဝကို ခံယူသည် ။
စာဟောဆရာဘဝကို နှစ်သက်သည် ။

မြောက်ပြင် (၉)လမ်း စာသင်တန်းမှ အပြီး နန်းရှေ့မှတ်တိုင်ဇရပ်အ
နီးရှိ စာသင်တန်းသို့ အတန်းကူးခဲ့ရသည် ။

ထုံးစံအတိုင်း ကျောက်သင်ပုန်း၏ ဝဲဘက်တွင် နေ့စွဲတပ်လိုက်သည်
။ ၁-၁-၂၀၁၂။ ပြီးနောက် “ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် မွေးနေ့” ဟု ရေး
ပေးလိုက်သည် ။ ကလေးများက ကျွန်တော် ရေးသလို လိုက်ပြီး ရေးကြ
လေတော့သည် ။

“ဒီနေ့က နှစ်သစ်ကူးနေ့ဟေ့။ သီပေါမင်း မွေးနေ့လည်း ဟုတ်တယ်။
ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် မွေးနေ့လည်း ဟုတ်တယ်။
ဟိုဘက်သင်တန်းမှာ တော့ သီပေါမင်းအကြောင်း ပြောခဲ့ပြီး ပြီ။ မင်းတို့
သင်တန်းမှာ တော့ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်အကြောင်း ပြောပြမယ်။
သင်စရာရှိတာ သင်ပြီးမှ ပြောမှာ နော်”

ထိုသင်တန်းမှ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ သည် စာကြိုးစားကြ
သည် ။ စာတော်ကြသည် ။ တခြားသင်တန်းများ ထက် စာသင်ရတာ
ပိုပြီး လွယ်ကူသည် ။ ထိရောက်သည် ။ ထိုနေ့က ပလတ် စတစ်နှင့် ပိုလီ
မာအကြောင်းကို ကျွန်တော်က သင်ကြားပေးသည် ။ ပြုလုပ်ပုံ၊ အသုံးဝ
င်ပုံ၊ အန္တရာယ် ပြုပုံ အစရှိသည် ဖြင့် ...။

ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကလည်း လိမ္မာကြသဖြင့် စာသင်ရ
တာ အလွန်ထိရောက်ပါ သည် ။ မိနစ်လေးဆယ်သာသာတွင် သင်စရာ
ရှိသည့် စာများ ပြီးဆုံးသွားလေတော့သည် ။ စာသင်ချိန် ပြီးဖို့ မိနစ်နှစ်
ဆယ်ခန့် ကျန်နေသေးသည် ။

“ကဲဟေ့ ... မိနစ်နှစ်ဆယ်ကြီးများ တောင် အချိန်တွေ ပိုနေတယ်။ မ

င်းတို့ ဘာများ မေးချင် သလဲ။ မေးကြဟေ့”

ဟိုးနောက်ဆုံးတွင် ထိုင်နေသော ခပ်ဝဝ “မင်းကျော်” က မတ်တတ် ထပြီး ကျွန်တော့်ကို မေးလေသည် ။

“ဆရာကြီး၊ ကျွန်တော်က အုတ်ဖိုသား ခင်ဗျ။ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ် မောင်က “အုတ်ဖိုဇာတိ” ဆို။ သူ့အကြောင်းကို ကျွန်တော် သိချင်တယ်။ ဆရာသိသလောက် ပြောပြပါလား”

“မင်းက အုတ်ဖိုသားလား။ အေး - အုတ်ဖိုသားထဲမှာ “ဂဠုန်ဦးစော” လည်း ပါတယ်နော်”

အားလုံးက “မင်းကျော်” ကို လှည့်ကြည့်ပြီး ရယ်မောလိုက်ကြတော့ သည် ။

“ငါလည်း ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် အကြောင်း အများကြီးတော့ မ သိဘူးကွ။ သူ့ဇနီး “ဂျာနယ်ကျော် မမလေး” ရေးတဲ့ “သူလိုလူ” စာအုပ် ထဲ မှာ သူတို့ အချစ်ဇာတ်လမ်းအကြောင်းလေး ရေးထားတယ်။ ငါ ပြောပြမယ်”

“အချစ်ဇာတ်လမ်း” ဟု ဆိုလိုက်သဖြင့် အားလုံးက ဦးခေါင်းတွေ မော့လာကြတော့သည် ။

“ဂျာနယ်ကျော်မမလေး နာမည်က “မတင်လှိုင်” တဲ့ ။ သူ့မိန်းမ ဖြစ် လာမယ့်သူပေါ့။ “ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်” က မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတိုက်မှာ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာချုပ် လုပ်တယ်။ ဘိုကလေးသူ “မတင်လှိုင်”က မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတိုက်ကို စာရေးတယ်။ သတင်း ရေးတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ... သူတို့ ချင်း စာအဆက်အသွယ် ဖြစ်ကြတယ်။ ရင်ခုန်ကြတယ်ပေါ့ကွာ။ လူချင်းကတော့ ရန်ကုန် “အင်ဒိုဘားမား” ဆေးတို

က်မှာ စပြီး တွေ့ကြတာတဲ့ ။ စကားတစ်ခွန်း၊ နှစ်ခွန်းလည်း ပြောပြီး ရော ဒီအတိုင်းကြီးပဲ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်က အချိန်ကြာအောင် မတ်တတ် ရပ်နေတော့တယ်။ ဒီတော့ မတင်လှိုင်က ပြန်ချင်နေပြီ။ ဦးချစ်မောင်က ငူငူကြီးပဲ မတ်တတ်ရပ်နေတော့တယ်။ မျက်မှန်ကလည်း အထူကြီး တပ်ထားတယ်တဲ့ ။ လူကလည်း ပိန်ပိန် ရှည်ရှည်။ တကယ်တော့ ဦးချစ်မောင်က မတင်လှိုင်ဆီကို လာတွေ့တာ။ လာတွေ့တဲ့ သူကို “မပြန် သေးဘူးလား” လို့ မေးရင် မတင်လှိုင်ဘက်က ရိုင်းသွားမယ်လေ ။ ဒီတော့ မမေးဘူး။ တကယ် တော့ ဦးချစ်မောင်က “ပြန်ခွင့်ပြုပါခင်ဗျာ” လို့ ပြောသင့်တာ။ မပြောဘူးကွ။ နောက်ဆုံး မတင်လှိုင်ကပဲ စပြီး “ကျွန်မကို ပြန်ခွင့်ပြုပါ။ အိမ်မှာ လည်း ကျွန်မကို ထမင်းစားဖို့ စောင့်နေကြရောမယ်” လို့ ပြောမှ လမ်းခွဲရသတဲ့ ကွာ။ တစ်နာရီလောက်ကြာအောင် ဒီအတိုင်းကြီး မတ်တတ်ရပ်နေကြရတာတဲ့ ။ နောက်များမှ သိရတယ်။ ဦးချစ်မောင်က အလုပ်မရှိလို့ ၊ အားလို့ မတ်တတ်ရပ်နေတာ မဟုတ်ဘူး ။ နှုတ်ဆက်ရမှာ ကို အားနာလို့ တဲ့ ။ အဲဒီလောက်ထိ အားနာတတ်တဲ့ သူ။ အဲဒီလို အားနာတတ်လို့ မိန်းမ ရတာဟေ့”

အချစ်အကြောင်း ပြောသဖြင့် အားလုံးက စိတ်ဝင်စားနေကြတော့သည် ။

“နောက် ... သူ အားနာတာ တစ်ခုရှိသေးတယ်။ ဒီလိုကွ။ တစ်နေ့တော့ အိမ်အပြန် မိုးရွာ သတဲ့ ။ သူ အမြဲဆောင်းနေကျ “အိမ်တော်ရာ ထီးကြီး”ကိုဖွင့်ပြီး ဆောင်းလိုက်သတဲ့ ။ အဲဒီအချိန် ထီးမပါတဲ့ လူတစ်ယောက်က သူထီးအောက်ကို မိုး လာပြီး ခိုသတဲ့ ။ သူကလည်း မိုးခိုသူဘက်ကို ထီးကို တိုးပြီးတောင် ဆောင်းပေးလိုက်သေးတယ်။ ကိုယ် မိုးစိုချင် စိုပါစေပေါ့။ သူ မိုးလုံဖို့ က ပိုပြီး အရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားနဲ့ ပေါ့။ မိုးက သိပ်သည်းလာတော့ ဆင်ဝင်တစ်ခုအောက်ကို မိုးအတူ

ဝင်ပြီး ခိုကြသတဲ့ ။ သူ့ထီးအောက်ကို လာပြီး မိုးခိုတဲ့ သူက ခါးပိုက်နှိုက်ကွ။ သူ့အိတ်ထောင်ထဲက ပိုက်ဆံအိတ်ကို မသိမသာ နှိုင်းနေလေတော့တယ်။ အဲဒါကို ဦးချစ်မောင်က သိတယ်။ သိသိကြီးနဲ့ ခါးပိုက်နှိုက်နေတဲ့ သူကို အားနာလို့ မသိချင်ဟန် ဆောင်ပေးသတဲ့ ကွာ။ အဲဒီလောက်ထိ အားနာတတ် တဲ့ သူ”

တစ်တန်းလုံးက ရယ်ကြလေတော့သည် ။

“အေး ... သူက လူတစ်ဖက်သားအပေါ်မှာ သာ အားနာတတ်တဲ့ သူ။ တိုင်းပြည်အကျိုးနဲ့ ပတ်သက်လာရင်၊ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်နဲ့ ပတ်သက်လာရင် ဘယ်တော့မှ အားမနာတတ်တဲ့ သူ။ သူက စာအလွန်ဖတ်တယ်။ “နိုင်ငံတော်၏ ဒုက္ခဝေဒနာများကို မိမိဉာဏ်ဖြင့် ကုစားသက်သာစေရ မည်” လို့ ရည်ရွယ်ပြီး တစ်နေ့မပြတ် စာဖတ်တဲ့ သူ၊ စာရေးတဲ့ သူ ။ ပြင်ပစာပေတွေကို ဖတ်၊ မှတ်မှ သာ တကယ့်ပညာရှာဖွေခြင်းဆိုတာ မင်းတို့ မှတ်ထား”

ကျွန်တော်က နာရီကြည့်ကို ငုံ့ကြည့်လိုက်သည် ။ ဆယ်မိနစ်ကျော် ကျော် အချိန်ကျန်သေး သည် ။

“ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်က သာယာဝတီခရိုင်၊ အုတ်ဖိုသားကွ။ ၁၉၁၂၊ ဇန်နဝါရီလ (၁) ရက်နေ့မှာ မွေးတယ်။ ဒီနေ့ဟာ သူ့ရဲ့ နှစ် (၁၀၀) ပြည့် မွေးနေ့ပဲ။ ရန်ကုန်မှာ သူ့မွေးနေ့ပွဲကို အခု ကျင်းပနေတယ်။ သူက ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းထက် အသက် (၃) နှစ်ကြီးတယ်။ အဖေနာမည်က ဦးမြတဲ့ ။ အမေနာမည်က ဒေါ်စောယုတဲ့ ။ အင်္ဂလိပ်စကားပြော သိပ်ကောင်းတယ်။ ပညာထူးချွန် တယ်။ The Burma Observer အင်္ဂလိပ်သတင်းစာမှာ အင်္ဂလိပ်လို ဆောင်းပါးတွေ၊ စာတွေ အမြဲ ရေးတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ လည်း အလွန်ရင်းနှီးသတဲ့ ။ သူက ၁၉၄၆၊ ဧပြီ

လ (၃) ရက်နေ့မှာ ဆီးရောဂါကြောင့် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်တယ်။ ဖဆပလ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်၊ ဂျာနယ်ကျော် ဦးစီး အယ်ဒီတာ ၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ။ အဲဒီတာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်ရင်း ကွယ်လွန်ခဲ့ရတာ။ သူ့အသက် (၄၂)နှစ်လောက်မှာ ပေါ့။ သူ့ရဲ့ ဈာပနကို ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက် ဦးဘရီ ဇရပ်မှာ ပြုလုပ်ခဲ့တယ်တဲ့ ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဒီလိုပြောသတဲ့ ကွာ။ “ဦးချစ်မောင်လို တန်ဖိုး ရှိတဲ့ လူမျိုး ကွယ်လွန်တဲ့ ဈာပနကို ငါတို့ အားလုံး ခြေကျင့်ပို့သင့်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူတော်တစ်ယောက် ဖြစ်နေလို့ပဲ” တဲ့ ။ ဦးချစ်မောင်ရဲ့ ရုပ်အလောင်းကို ကြံတောသုသာန်မှာ မြှုပ်နှံ တယ်။ ၁၉၇၅ မှာ ကြံတောသုသာန်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်တော့ ကျန်ရစ်သူ မိသားစုက မြောက်ဥက္ကလာရေဝေးသုသာန်ကို ပြောင်းရွှေ့ မြှုပ်နှံပေးထားတယ်”

ဒီနေ့ခေတ် လူငယ်လေးများ သည် ကျွန်တော်တို့ ထင်သလို စာမှ စာဆိုသူများ မဟုတ်ကြပါ။ မိဘများ ၊ ဆရာများ ၏ အတွေးအယူ နိမ့်ကျခြင်းကြောင့်သာ သူတို့ လေးတွေ အတွေးအခေါ်များ နိမ့်ပါးနေရခြင်း ဖြစ်သည် ။ အခုလည်း ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်၏ စာကို ဖတ်ဖူးဖို့ ဝေးစွာ ။ နာမည်ကိုတောင် အခုမှ ကြားဖူးကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော် တလေးတစားဖြင့် စိတ်ဝင်စားပြီး နားထောင်ကြသည် ။ မှတ်သားကြသည် ။

“ဒီမယ် ... “သတင်းစာဆရာ” နဲ့ “စာရေးဆရာ” မတူဘူး။ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်က “သတင်းစာဆရာ”။ စာရေးဆရာကတော့ စာတစ်ပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်လောက် ကောင်းရုံနဲ့ ကမ္ဘာကျော်နိုင် တယ်။ သတင်းစာဆရာကတော့ တောတော့ကိုတော်မှ ကမ္ဘာကျော်တာ။ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် က အလွန်တော်တဲ့ ၊ အလွန်ကျော်တဲ့ “သတင်းစာဆရာ”ပဲ။ ဆရာလူထုစိန်ဝင်းက ပြောဖူးတယ်။ “ကလောင်စစ်သားကြီး ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်”တဲ့ ”

ထိုအချိန်တွင် မင်းကျော်က မတ်တတ်ရပ်ပြီး မေးခွန်းတစ်ခု မေးသည်။ ။

“ဦးချစ်မောင်က စစ်သားကြီး ဆိုတော့ စစ်ထဲဝင်ဖူးလို့ လား”

“မဟုတ်ဘူး ၊ တင်စားတာ။ ဒီလိုဟေ့ ... မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတိုက်မှာ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာချုပ် လုပ်နေတဲ့ အချိန်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှာ အက်ဒွပ်ဘုရင် နန်းစွန့်တဲ့ သတင်းကို သူ့သတင်း စာမှာ ရေးသားဖော်ပြလိုက်တယ်။ ဓာတ်ပုံနဲ့ တကွ ဖော်ပြတာနော်။ အဲဒီလို ဖော်ပြမှုကြောင့် အင်္ဂလိပ် အတွင်းဝန်ချုပ် မစ္စတာကရောက် ဦးချစ်မောင်ကို သူ့ရုံးခန်းခေါ်ပြီး “ဒီနန်းစွန့်တဲ့ သတင်း ဘယ်ကရ လို့ ထည့်တာလဲ” လို့ မေးတယ်။ ဦးချစ်မောင်က ပြန်ဖြေတယ်။ “ခင်ဗျားဆီလာတာ ဒီသတင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ အစစ်ဆေးခံဖို့ လာတာ မဟုတ်ဘူး ။ ကျုပ်က တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာချုပ်။ ကျုပ်သတင်း မှားရင် ကျုပ်ကို တရားစွဲလိုက်ပါ။ သတင်းကိုလည်း ကျုပ် ပြင်မပေးနိုင်ဘူး။ ကျုပ်က ခင်ဗျားတို့ အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ဘူး ။ မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတိုက်ရဲ့ တာဝန်ခံ။ ခင်ဗျားတို့ အစိုးရအဖွဲ့ သတင်းအရနောက်ကျတာကို ကျုပ်အများကြီး ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ကျုပ်သတင်းက မှန်တယ်။ ဒီသတင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ မကြာခင်မှာ ခင်ဗျားတို့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရတစ်ဖွဲ့လုံး လိမ္မာလာကြ ပါလိမ့်မယ်။” အဲဒီလို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အင်္ဂလိပ်ကို ပြန်ပြောခဲ့တဲ့ သူ။ ဒါကြောင့် “ကလောင်သူရဲကောင်း” လို့ ငါက ဂုဏ်ပြုလိုက်ချင်တယ်”

ကျွန်တော်က မာန်ပါပါ၊ ဌာန်ပါပါဖြင့် စကားလုံးများကို ခြယ်မှုန်းလိုက်သည် ။ သူတို့ ၏ မျက်နှာများ တွင် ပန်းနုရောင်များ သန်းလာသလားဟု တောင် ထင်ရသည် ။ ဒါဟာ မျိုးချစ်စိတ်ပဲ။

ကျွန်တော်က အားလုံးကို မတ်တတ်ရပ်ရန် လက်ဟန်ခြေဟန်ဖြင့် အမူအရာ ပြလိုက်သည်။ တစ်တန်းလုံး မတ်တတ်ရပ်လိုက်ကြသည်။ ဆက်ပြီး နားထောင်ချင်သေးသည့်ပုံ ပေါက်နေကြသည်။

“တပည့်တို့ ... တကယ်တော့ အုတ်ဖိုသားကြီး “ဥာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်” ဆိုတာ ရိုးသား ပြီး အလွန်ဆန်းကြယ်တဲ့ မဟုတ်မခံ သတ္တိရှင်။ မတရားမှုအတွက် ဘယ်တော့မှ ခေါင်းငုံ့မခံ တတ်တဲ့ သူ။ အမှန်တရားကို အမြဲတမ်း ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အတွက် အမြဲတမ်း ရဲရင့်နေတဲ့ သူ။ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ကလောင်လက်နက်ကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အသုံးပြုနိုင်စွမ်း ရှိတဲ့ သူ။ ငါတို့ မမေ့အပ်တဲ့ မြန်မာအမျိုးသား သတင်းစာ ဆရာကောင်းတစ်ယောက်ပဲ။ ဒီမယ် မှတ်ထားကြ၊ ကိုယ့်ဘက်က မှန်နေရင် ဘုရင်ကိုလည်း ပြန်ပြောရဲတဲ့ သတ္တိရှိရမယ်။ ကိုယ့်ဘက်က မှားနေရင်လည်း သူတောင်းကိုပင် ဖြစ်စေ တောင်းပန်ရဲတဲ့ သတ္တိ ရှိရမယ်။ အမှားကိုလုပ်ပြီး မတောင်းပန်တာဟာ ရိုင်းစိုင်းတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ မှတ်သင်္ကေတပဲ။ ဒီလိုပဲ မှန်နေလျက်နဲ့ မပြောရဲဘူး၊ မပြောကြဘူး ဆိုတာကလည်း ရိုင်းစိုင်းတဲ့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကို မွေးဖွားပေးနေခြင်းပဲ ဟေ့။ မှန်နေရင် ရဲရဲပြော၊ မှားနေရင် လေးလေးစားစား တောင်းပန်။ ရိုးသားကြ။ သတ္တိရှိကြ။ ဒီနေ့တော့ ဒီလောက်ပဲ။ မနက်ဖြန်မှ ပြန်တွေ့မယ်။ ကဲ ... အားလုံးပဲ နှစ်သစ်မှာ မင်္ဂလာပါ”

စွယ်တော်ရွက်

နေ့လယ် ထမင်းစားတက်ချိန်တွင် စာသင်ကြားရသည် မှာ အလွန်ပညာသားပါလှပါသည်။ ခက်သည် က ယခု ဝင်ရမည့် စာသင်တန်းသည် နှစ်ကျ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ ချည်း စုစည်း ထားသည့်အတန်း။ နှစ်ကျ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ ဖြစ်ကြ၍ အားလုံးက ဆရာကြီးတွေ။ တပည့်တစ်ယောက်မှ မပါ။ ဗိုလ်ချည်းပါပဲ။ အတန်းမထိန်းတတ်တဲ့ ဆရာအဖို့ တော့ သူတို့ ရှေ့မှာ တပည့်ကြီး ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ လကလည်း ဇန်နဝါရီ။ သင်ရိုးတွေကလည်း ပြီးသလောက်ဖြစ်နေပြီ။ စာမေးပွဲတွေကလည်း ခဏခဏ စစ်ဆေး။ ဒီတော့ ကလေးတွေက စာကို မုန်းနေကြပြီ။ အိမ်စာပေး မည်ကို အလွန်ကြောက်နေကြတော့သည်။ မတ်လဆိုလျှင် စာမေးပွဲဖြေရတော့မည်။ အပြင်မှာ လည်း သစ်ရွက်တချို့က ကြွေနေကြသည်။ သူတို့ စိတ်တွေက သစ်ရွက်လို လေမှာ လွင့်နေသည်ကို ကျွန်တော် သတိပြုမိသည်။

ကျွန်တော်က အတန်းထဲသို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း။

“ဘဝဟူသည် ကို

သစ်ရွက်နှင့် ပမာပုံခိုင်း၍

နှိုင်းစတမ်း ဆိုပါလျှင်

တစ်ရိုးတံမှာ လွှာငယ်

တစ်ဆယ်မက ကြွယ်လှသော

စိန်ပန်းရွက်နှယ် ဘဝမျိုးလည်း ရှိသည် ။

တစ်ညာတွင် တစ်လွှာရှိ၍

ဤတစ်လွှာပင် တစ်ရွက်မည်သော

ညောင်ရွက်ကဲ့သို့ ဘဝမျိုးလည်း ရှိပါ၏ ...”

ကျွန်တော်က လေသံကို ကဗျာဟန်ဖြင့် ရွတ်လိုက်သည် ။
စာသင်ခန်းရှေ့ရှိ စတိတ်ခုံပေါ်တွင် လည်း ဘယ်မှ ညာသို့ လမ်းလျှောက်
ရင်း ထိုစာသားကို အမူအရာဖြင့် ရွတ်ဆိုပြလိုက်သည် ။ ကျွန်တော့်အမူ
အရာနှင့် စကားသံတို့ ကြောင့် တစ်တန်းလုံးက “ဟေး” ခနဲ
အော်လိုက်ကြတော့သည် ။ ကျွန်တော်က လက်ကာပြပြီး အလွတ်ကျက်
ထားသည့် စာသားကို ဆက်ပြီး ရွတ်ဆိုလိုက်ပြန်သည် ။

“ခိုင်နှင့် ကျွန်တော့်ဘဝမှာ မူ

နှစ်လွှာပေါင်းမှ တစ်ရွက်ဖြစ်ရမည့်

စွယ်တော်ရွက်ပမာသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည် ။

တစ်လွှာကြွေခဲ့လေပြီမင့်

တစ်ရွက်မမည်လေတော့သော

အထီးကျန် ထိုဘဝဝယ် ...”

ကျွန်တော်က ရွတ်လက်စ စာသားကို ရပ်ပစ်လိုက်သည် ။

ကျောင်းသားတချို့က အော်ပြောကြသည် ။

“ဆက်ရွတ်ပါဦး၊ ဆရာကြီး”

“ငါလည်း ဒီလောက်ပဲ အလွတ်ကျက်ထားတာ။ အေး ... စာသင်ဖို့ လာတာ။ အနုအရွယ်တွေ ပြောဖို့ လာတာ မဟုတ်ဘူး ။ နေ့စွဲတပ်ကြ”

ဒီနေ့က တနင်္လာနေ့။ ၁၆-၁-၂၀၁၂။

ထုံးစံအတိုင်း နေ့စွဲအောက်တွင် ကျွန်တော်က “စာရေးဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ မွေးနေ့” ဟု ရေးပေးလိုက်သည် ။ ရေးနေရင်းဖြင့် ကျွန်တော်က ဤသို့ ပြောလိုက်သည် ။

“ငါ ခုနက ရွတ်ဆိုခဲ့တဲ့ စာသားဟာ “ဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်” ရေးတဲ့ “သူငယ်ချင်းလို့ ပဲ ဆက်၍ ခေါ်မည် ခိုင်” ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုထဲက စာသားပဲ။ ဒီနေ့က သူ့မွေးနေ့။ သူက ၁၉၃၀ ၊ ဇန်နဝါရီ လ (၁၆) ရက်မှာ မွေးတယ်။ ဒီနေ့ဟာ ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရဲ့ (၈၂) နှစ်မြောက် မွေးနေ့ပဲ။ ရန်ကုန် တစ်ဖက်ကမ်းက သန်လျင်သား။ ဦးထွန်းဖေနဲ့ ဒေါ်ကြင်မေတို့ က မွေးတာ။ ငယ်နာမည်က “မောင်ဖေသိန်း” တဲ့ ”

အားလုံးက ကျွန်တော်ပြောဆိုနေသည် ကို စိတ်ဝင်တစား နားထောင်နေကြတော့၏။

“စာသင်လိုက်ဦးမယ်။ မင်းတို့ သိတဲ့ အတိုင်းပဲ။ နေ့တိုင်းတော့ လူတွေ မွေးနေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ နေ့စွဲတိုင်းဟာ တန်ဖိုး မရှိဘူး။ မင်းတို့ အတန်းက ဒီလထဲမှာ ကံကောင်းထောက်မစွာ ဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရဲ့ မွေးနေ့နဲ့ လာပြီး ကြုံကြိုက်နေတယ်။ စာအုပ်ထုတ်ကြဟေ့။ အခန်း (၁၃)ထဲ က Salt Hydrolysis ဆားကို ရေသွင်းဖြိုခွဲခြင်းအကြောင်း ပြန်လှန်သင်ကြားပေးမယ်”

စာသင်တာ မိနစ်လေးဆယ်ကျော်လောက် ရှိသွားပြီ။ အားလုံးလည်း ငြီးငွေ့နေလောက်ပြီ။ ဒီတော့မှ ကျွန်တော်က စကားစလိုက်သည် ။

“ဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရဲ့ အကြောင်း သိချင်ရင် မေးကြ။ ငါ ပြောပြမယ်”

ရှေ့ဆုံးခုံတွင် ထိုင်နေသော ရန်ကုန်သူ ကြည်ပြာက မတ်တတ်ရပ် လိုက်ပြီး -

“သမီးအဘွားက တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် ဝတ္ထုတွေကို အသေကြိုက်တယ် ဆရာ။ သူ့ဝတ္ထုတွေ က အထူကြီးပဲနော်။ ဖတ်ရမှာ ပျင်းစရာကြီး။ အဘွားတို့ ကတော့ မပျင်းမရိ ဖတ်ကြတယ် ဆရာ။ သမီးတို့ က ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်အကြောင်း ကောင်းကောင်း မသိတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး မေးခွန်း ရှိမှာ လဲ ဆရာရဲ့ ။ ဆရာပဲ သိသလောက် ပြောပြပါလား”

ကြည်ပြာ ပြောတဲ့ စကားက အကြောင်းအကျိုး ဆီလျော်ပါသည် ။ သူတို့ က ကျောင်းစာမှ လွဲပြီး ဘာမှ သိခွင့်မရကြ။

“အေး ... ငါလည်း အများကြီးတော့ မသိဘူး။ ဖတ်ပြီး မေ့သွားတာ တွေလည်း အများကြီးပဲ။ သိသလောက်တော့ ပြောပြမယ်။ ဆရာတက္ကသိုလ် ဘုန်းနိုင်က စိတ်ပညာဌာနက ဌာနမှူး။ အမှုထမ်း နာမည်က တော့ “ဦးခင်မောင်တင့်”။ ဒါပေမဲ့ “ဆရာဗန်းမော်တင်အောင်” ရဲ့ “ဘုန်းမောင် တစ်ယောက်ထဲရယ်” ဝတ္ထုထဲက အဓိကဇာတ်ဆောင် “ဘုန်းနိုင်” ကို ကြိုက်ပြီး သူ့ရဲ့ ကလောင် နာမည်ကို “တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်” လို့ ယူတာတဲ့ ။ “လရောင်နှင့် အရိပ်” ဆိုတာ သူ့ရဲ့ ပထမဆုံး ပုံနှိပ်စာမူပဲ”

သူတို့ သည် ပြင်ပဗဟု သုတ ငတ်မွတ်နေသော လူငယ်လေးများ ဖြစ်ကြ၍ ကျွန်တော် ပြောသမျှကို စိတ်ဝင်တစား နားထောင်နေလေသလား မသိ။ အားလုံးက မျက်လုံးအဝိုင်းသားဖြင့် ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။ ။

“ဒီလိုရှိတယ်။ လူငယ်တစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝမှာ ဘယ်သူ့ကို အားကျတယ်ဆိုတာ ရှိသင့်တယ်။ ကိုယ် အားကျတဲ့ သူလိုဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားချင်တဲ့ စိတ်လည်း ရှိသင့်တယ်။ ကိုယ် လေးစားကြည်ညိုတဲ့ သူရဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ၊ စရိုက်တွေ၊ အပြုအမူတွေ လွှမ်းမိုးခံရခြင်းဟာ လူငယ်တိုင်း ရှိသင့်တဲ့ အခွင့် အရေးပဲ။ အခုဆို ကြည့်စမ်း၊ “ဦးခင်မောင်တင့်” ဆိုတဲ့ စိတ်ပညာဌာနက ဆရာလေးတစ်ယောက် ဟာ “ဆရာ ဗန်းမော်တင်အောင်” ရဲ့ ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ကောင်ကို အားကျပြီး သူ့ဘဝကို ဖန်တီးယူ တယ်။ တည်ဆောက်ယူတယ်။ မြန်မာ့စာပေသမိုင်းမှာ “တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်” ဆိုတဲ့ ဂန္ထဝင် စာဆို ကြီး ဖြစ်ခဲ့ရတယ်”

အတန်းထဲတွင် အမြဲ နောက်ပြောင်တတ်သော ဝက်မ ဆိုသည့် ကျောင်းသားက ထိုင်လျက် လက်ညှိုးထောင်ပြီး စကားပြောသည် ။

“ကျွန်တော်တို့ ကတော့ ကိုရီးယားသရုပ်ဆောင်တွေကို အားကျတယ်။ ကိုရီးယားစတိုင်ကို ကြိုက်တယ်။ ကိုယ့်ကောင်မလေးရဲ့ ညီမက ကိုယ့်ကို ကြိုက်လိုက်။ ကိုယ်က ကိုယ့်ရည်းစားရဲ့ အဒေါ်ကို ခြေပုန်းခုတ်လိုက်။ “ဆိုဂျူး” လို့ ခေါ်တဲ့ အရက်ကို မူးအောင်သောက်တတ်တဲ့ ကောင်မလေးတွေရဲ့ အပြုအမူကို မြန်မာအမျိုးသမီးလေးတွေက အတုခိုးလိုက်။ ပျော်စရာကြီးခင်ဗျ”

ဝက်မ၏ ပြောစကားကြောင့် တစ်တန်းလုံးက “ပတ်တုတ်” မရအောင် ရယ်ကြလေတော့ သည် ။

“ဟေ့ကောင် ဝက်မ၊ ကိုရီးယားကားတွေ ပြနေတဲ့ လူကြီးတွေရဲ့ အမြော်အမြင်ကိုတော့ ငါ မခန့်မှန်းတတ်ဘူး။ ကိုရီးယား ယဉ်ကျေးမှုတွေက ငါတို့ ရဲ့ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံတွေကို နယ်ချဲ့ကျူးကျော်လိုက်ကြပြီ။ အနိုင်ယူလိုက်ကြပြီ။ အဲဒီလို

အတုခိုးမမှားဖို့ လည်း လိုတယ်ကွ”

ဝက်မက ထိုင်လျက် ပြန်ပြီး ပြောသည်။ ။

“ဒါဆိုရင် ကိုရီးယားကားတွေ မပြကြနဲ့ ပေါ့။ သူတို့ ပြလို့ ကျွန်တော် တို့ က ကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ လူငယ်တွေကို အပြစ်တင်ကြတယ်။ လူငယ်ဆိုတာ အတုယူလွယ်တယ်။ ကိုရီးယားကား တွေ ပြပြီး လူငယ်တွေ ကို လူကြီးတွေက ဖျက်ဆီးနေတာလား။ သံသယ ဖြစ်ချင်စရာကြီး။ ဟီး .. ဟီး ... ဟီး”

“အေး ... မင်းပြောတာ မှန်တယ်။ ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်အကြောင်း ဆက်ပြောရမလား။ ကိုရီးယား ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း ငြင်းခုံရမလား”

ကျွန်တော့်အမေးစကားကြောင့် တစ်တန်းလုံးက ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်အကြောင်းကို ဆက်ပြောဖို့ တောင်းဆိုကြသည်။ ။

“ဆရာရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ ဝတ္ထုတွေကတော့ အများကြီးပဲ။ “သူငယ်ချင်း လို့ ပဲ ဆက်၍ ခေါ်မည် ခိုင်” ဝတ္ထုကြောင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးတွေဟာ ဧဒင်ဥယျာဉ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကုန်ကြရတယ်။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေဟာလည်း ယဉ်ကျေးတဲ့ ရင်ခုန်သံတွေနဲ့ အတူ တက္ကသိုလ် ပညာရေးရဲ့ အရသာကို ခံစားတတ်လာကြတယ်။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားတွေ ဖြစ်ချင်လာကြ တယ်။ အဲဒီဝတ္ထုရဲ့ တွန်းအားကြောင့် တက္ကသိုလ် ပညာရေးကို လူငယ်တွေ စိတ်ဝင်စားလာကြတယ် ဒီလိုပဲ “မိုးညအိပ်မက်မြူ” ဝတ္ထုကလည်း ကောင်းတာပဲ။ အဲဒီဝတ္ထုထဲက စကားလုံး အသစ်အဆန်း တွေကို လူတွေက သဘောကျကြတယ်။ ဒီတော့ ပြဇာတ်တွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေမှာ ဆရာရဲ့ အယူအဆတွေ၊ ဟန်တွေ လွှမ်းမိုးလာတယ်။ ဒီလိုပဲ “ကမ္ဘာ့ကုန်ကျယ်သရွေ့ဝယ်” တို့ ။ “တစ်ပြည်သူ မရွေ့

ထား” တို့ ဆိုတာ သူ့ခေတ်သူ့အခါက လူတိုင်း ဖတ်ကြတဲ့ တကယ့်ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုတွေပဲ”

ကျွန်တော်ကလည်း “ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်” ၏ ဝတ္ထုထဲမှ စာသားတချို့ကို ရွတ်ပြချင် သည် ။ အရေးထဲမှာ မေ့နေသည် ။ စိတ်ထဲမှ “သစ္စာ” ကဗျာကို သွား၍ သတိရလိုက်သည် ။

“ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ငါမှတ်မိတယ်။ “သစ္စာ”တဲ့ ။ ငါ ရွတ်ပြ မယ်။

“ငါ့စာဖတ်၍ ၊ မမြတ်တိုင်စေ၊

မရှုံးစေသား၊ ပျင်းပြေနှစ်ခြိုက်၊

တွေးဖွယ်ထိုက်ရာ၊ တစ်ပိုဒ်တလေ၊

တွေ့ငြားပေမူ၊ စာပေကျေးကျွန်၊

ငါ့ဝတ်ပွန်ပြီ၊ ငါမွန်အမြတ်

ငါအတတ်ဟု ၊ စာဖတ်သူပေါ့၊

ခေါင်းကိုကျော်၍ ၊ ငါသော်ဆရာ၊

မလုပ်ပါတည်း” တဲ့ ”

ကဗျာကို ကျွန်တော်က ရွတ်ဆိုပြီးပြီးချင်း စကားကို ဆက်ပြီး ပြောလိုက်သည် ။

“ဒီကဗျာကို ခံစားကြည့်ကြစမ်း။ ဆရာရဲ့ နှိမ့်ချတတ်တဲ့ စိတ်ကို မြင်ရတယ်။ ပြောရဦးမယ်။ ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်က မန္တလေး စိတ်ပညာဌာနကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ သူပဲ။ အမေရိကန် နိုင်ငံ၊ ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ်ထိ သွားရောက်ပြီး စိတ်ပညာမဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ယူခဲ့သူ။

တောင်ကြီး ကောလိပ်ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ ပုသိမ် ဒီဂရီကောလိပ် ကျောင်း အုပ်ကြီး၊ မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ် ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် အမှုထမ်း ခဲ့သူ။ ၁၉၈၈ မှာ ပညာရေးတက္ကသိုလ်ရဲ့ ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး အငြိမ်းစားယူခဲ့တယ်”

အပြင်တွင် သစ်ရွက်တချို့ လေအသော့၌ ကြွေလျော့နေကြသည်။ ။

“သစ်ရွက်ကြွေလေးတွေကို မြင်တိုင်း ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ကို အမြဲသတိရမိတယ်။ သူ ငယ်စဉ်ဘဝတုန်းက အလွန်ဆင်းရဲခဲ့တယ်တဲ့ ။ အဖေနဲ့ ရှင်ကွဲကွဲခဲ့ရတယ်တဲ့ ။ အမေနဲ့ အစ်မတွေကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေး ခဲ့ရသူတဲ့ ။ တော်တော်ဘဝနာတဲ့ စာရေးဆရာကြီးပါ။ တက္ကသိုလ်ဘုန်း နိုင်ကို လူတွေက တက္ကသိုလ်ကျောင်းက ဆရာကြီးဖြစ်လို့ ၊ ကျောင်းအုပ်ကြီးဖြစ်လို့ ချစ်ကြတာထက် စာရေး ဆရာဖြစ်လို့ ချစ်တာ က ပိုတယ်။ ငါကတော့ စာရေးဆရာဆိုရင် လေးစားတယ်။ စာရေးဆရာတိုင်း ကို အားကျတယ်။ သူတို့ က ဘယ်တော့မှ နာမည်မသေဆုံးနိုင် တဲ့ နတ်မင်းကြီးတွေပဲ”

ကျွန်တော်က နာရီကို ငဲ့ကြည့်လိုက်သည်။ ။ စာသင်ချိန် ပြည့်ခါနီးပြီ။

“အေး ...အားလုံး မတ်တတ်ရပ်ကြဟေ့။ ငါလည်း ဒီလောက်ပဲ သိတယ်။ ဆရာတက္ကသိုလ် ဘုန်းနိုင် ကွယ်လွန်တာက ၂၀၀၂၊ မေလ (၁၁) ရက်နေ့။ လာမယ့် မေလဆိုရင် ဆရာတက္ကသိုလ် ဘုန်းနိုင် ကွယ်လွန်တာ (၁၀)နှစ်ပြည့်ပြီ။ သူ့ကို လွမ်းတဲ့ အလွမ်းပွဲတွေ စာချစ်သူတွေက ကျင်းပပေး ကြလိမ့်မယ်။ ကဲ ... “မင်္ဂလာပါ” မဆိုခင် ငါ့ဆန္ဒကို ပြောရဦးမယ်။ ငါ့စာသင်သက် (၂၅)နှစ်ကျော် ပြီ။ ငါ့တပည့်တွေထဲမှာ ဆရာဝန်တွေ၊ အင်ဂျင်နီယာတွေ၊ စစ်ဗိုလ်တွေ၊ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေ၊ တက္ကသိုလ်ဆရာ၊ ဆရာမတွေ၊ ကုန်သည် ပွဲစမ်း သူဌေးကြီးတွေ

အများကြီး ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပန်းချီ ဆရာတွေ၊ ကဗျာဆရာတွေ၊ ဝတ္ထု
ရေးဆရာတွေ လေး၊ ငါး၊ ခြောက်ယောက်လောက်ပဲ တွေ့ရတယ်။
ဒါကိုကြည့်ရင် ဘယ်သူက ပိုပြီးတန်ဖိုးရှိသလဲဆိုတာ မင်းတို့
တွေးယူကြ။ ဒါပဲ။ အားလုံး မင်္ဂလာပါ။ မနက်ဖြန် ပြန်တွေ့ကြမယ်။ ဒီ
နေ့သင်တဲ့ သင်ခန်းစာတွေကိုလည်း မေ့မပစ်ကြနဲ့ ဦး။ ဆရာတချို့က ဒီ
လိုပြင်ပဗဟု သုတ စကားတွေပြောရင် စာသင်တယ် မထင်ကြဘူး။”

ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရဲ့ “စွယ်တော်ရွက်”သည် “အချစ်သင်္ကေ
တ” အတွက်သာ မဟုတ်။ လူငယ်တို့ ၏ ပညာရေးဘဝကိုလည်း ကိုယ်
စားပြုလေသည် ။

တစ်လွှာက ကျောင်းသင်ရိုး ပြဋ္ဌာန်းစာများ ဟု ဆိုလျှင်
ကျန်တစ်လွှာသည် ပြင်ပဗဟု သုတ စာပေများ မဟုတ်ပါလော။
ဒါကြောင့် လူငယ်တို့ သည် နှစ်လွှာပေါင်းမှ တစ်ရွက်မည်တဲ့ စွယ်တော်
ရွက် ဘဝများ ပါပဲ။